

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 862

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 28 august 2024

SUMAR

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

- Decizia nr. 53 din 30 ianuarie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. c), alin. (2) și (5) și ale art. 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice
- Decizia nr. 62 din 1 februarie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal
- Decizia nr. 160 din 21 martie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată.....
- Decizia nr. 290 din 28 mai 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a Legii-cadru nr. 153/2017, în ansamblul său

Pagina

Nr.

Pagina

ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE

- 23.391. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale candidatului independent Șoșoacă Dumitru-Silvestru, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024
- 23.827. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului România Mare, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024
- 24.546. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului Patrioților, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024
- 24.547. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale candidatului independent Gheorghe Vlad-Dan, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024.....
- 24.601. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului Umanist Social Liberal, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024.....

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 53**

din 30 ianuarie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. c), alin. (2) și (5) și ale art. 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina-Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 și 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și a dispozițiilor art. 111 și 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Narcis Cristian Militaru în Dosarul nr. 1.060/179/2016 al Tribunalului Tulcea — Secția civilă, de contencios administrativ și fiscal.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 2.414D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, excepție ridicată de Iulian Nedelcu în Dosarul nr. 2.844/312/2018 al Judecătoriei Slobozia, și în Dosarul nr. 128D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, precum și a dispozițiilor art. 111 și 115 din Ordonanța de urgență Guvernului nr. 195/2002, excepție ridicată de Vasile Mihai în Dosarul nr. 15.335/231/2018 al Judecătoriei Focșani — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele menționate, pune în discuție, din oficiu, conexarea cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura procesuală propusă.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.414D/2019 și nr. 128D/2020 la Dosarul nr. 533D/2019, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând Decizia nr. 861 din 14 decembrie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 29 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.060/179/2016, **Tribunalul Tulcea — Secția civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 și 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și a dispozițiilor art. 111 și 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

10. Prin Sentința civilă nr. 1.393 din 5 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.844/312/2018, **Judecătoria Slobozia a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.**

11. Prin Încheierea din 16 decembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 15.335/231/2018, **Judecătoria Focșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, precum și a dispozițiilor art. 111 și 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.**

12. Excepția a fost ridicată de Narcis Cristian Militaru într-o cauză având ca obiect apelul împotriva unei sentințe prin care s-a respins plângerea împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții și de Iulian Nedelcu și de Mihai Vasile în cauze având ca obiect contestațiile introduse împotriva unor procese-verbale de constatare și sancționare a unor contravenții.

13. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se critică lipsa de reglementare, în textele de lege criticate, a sancțiunii nulității absolute pentru neconsemnarea în cuprinsul procesului-verbal a sancțiunii principale a amenzii și a sancțiunii complementare de suspendare a dreptului de a conduce pe drumurile publice, precum și pentru neconsemnarea momentului din care încep să curgă sancțiunile, a duratei acestora și a organului constator care aplică sancțiunile complementare.**

14. Cu privire la art. 16 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, se arată că acesta reglementează în mod obligatoriu doar descrierea faptei contravenționale și indicarea actului normativ, dar nu este reglementată obligația consemnării sancțiunilor principale și complementare. Astfel, nu există predictibilitate pentru organul constator sau pentru contravenienți. În aceste condiții, procesul-verbal trebuie atacat în 15 zile de la comunicarea sa, iar dacă sancțiunile nu sunt menționate — chiar dacă s-a descris fapta contravențională și s-a indicat actul normativ —, procesul-verbal este nul de drept.

15. În opinia autorilor trebuie modificată această procedură a aplicării sancțiunii, deoarece nu este predictibilă, iar atunci când cetățeanul este sancționat, pe lângă descrierea faptei, trebuie să se scrie clar în procesul-verbal sancțiunea principală și durata sa, precum și sancțiunea complementară și durata sa, în caz contrar trebuind sancționat acest act administrativ cu nulitate absolută. Prin Decizia nr. 8 din 19 martie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii s-a pronunțat cu privire la lipsa consemnării sancțiunii complementare, însă aceasta nu poate determina schimbări legislative.

16. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, se arată că, potrivit art. 96 alin. (2) lit. b) din același act normativ, sancțiunea complementară de suspendare a dreptului de a conduce pe drumurile publice a unui autovehicul trebuie să fie limitată în timp. Potrivit textului de lege criticat, se dispune reținerea permisului de conducere, care nu este sinonimă cu sancțiunea complementară a suspendării dreptului de a conduce, astfel că nu de fiecare dată când se reține permisul înseamnă ca s-a dispus în mod automat sau din oficiu și sancțiunea complementară. Dacă sancțiunea complementară nu este cuprinsă în procesul-verbal de contravenție cu data și durata acesteia, se pune întrebarea cum va putea petentul să formuleze plângerea împotriva acesteia, de la ce dată este dispusă și pe ce perioadă se execută.

17. Întrucât, în prezent, tipizatele de procese-verbale nu au tipărită rubrica de sancțiune complementară, este neclar cine dispune suspendarea ca sancțiune complementară: agentul constator care aplică amenda (sancțiunea principală) sau alt organ constator (șeful serviciului rutier)? Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu reglementează clar cu privire la persoana care aplică sancțiunea și perioada pentru care sancțiunea este dispusă atunci când contravenientul săvârșește o abatere în afara județului de domiciliu. Acest aspect este reglementat prin Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, care, în art. 191, face referire la competența șefului serviciului rutier de la locul săvârșirii contravenției. Se arată că, în funcție de locul săvârșirii faptei, sancțiunea complementară se aplică diferit de autorități diferite, ceea ce duce la neclaritatea textului de lege criticat.

18. Probleme identice ridică și art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 în ceea ce privește materia penală, în care procurorul nu poate decât să prelungească dreptul de circulație, dar nu poate să se pronunțe asupra sancțiunii complementare aplicate de polițist, context în care două chestiuni nu sunt clare: „este totuși materia penală sau contravențională reglementată prin art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002; cine exercită controlul asupra măsurii dispuse de o singură persoană — polițistul” — atunci este vorba despre o faptă penală?

19. **Tribunalul Tulcea — Secția civilă de contencios administrativ și fiscal și Judecătoria Slobozia** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece revine instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile în speță, precum și a deciziilor nr. 8/2018 și nr. XXII/2007 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

20. **Judecătoria Focșani — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

21. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

22. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

23. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

24. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost invocat de autorii acesteia, îl constituie prevederile art. 16 și 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, precum și dispozițiile art. 111 și 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006.

25. Din examinarea art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, Curtea observă că prevederile incidente în cauze sunt cele ale art. 111 alin. (1) lit. c) [care fac trimitere la art. 102 alin. (3) și la art. 101 alin. (3) — unde sunt reglementate faptele contravenționale săvârșite de autorii], alin. (2) și (5), celelalte alineate ale art. 111 nefiind aplicabile în cauză. De asemenea, critica formulată privește numai art. 16 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

26. Cu privire la art. 16 alin. (1) și art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, Curtea observă că acestea au fost modificate prin Legea nr. 203/2018 privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 647 din 25 iulie 2018, și păstrează soluția legislativă criticată de autorii excepției. Prin urmare, Curtea urmează să se pronunțe asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, precum și a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. c), alin. (2) și (5) și ale art. 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care au următorul cuprins:

— Art. 16 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001: *„Procesul-verbal de constatare a contravenției va cuprinde în mod obligatoriu: data și locul unde este încheiat; numele, prenumele, calitatea și instituția din care face parte agentul constator; numele, prenumele, domiciliul și codul numeric personal ale contravenientului, descrierea faptei contravenționale cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea împrejurărilor care pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite; indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția; indicarea societății de asigurări, în situația în care fapta a avut ca urmare producerea unui accident de circulație; posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ; termenul de exercitare a căii de atac și instanța la care se depune plângerea.”;*

— Art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001: *„Lipsa uneia dintre mențiunile privind numele și prenumele agentului constator, numele și prenumele contravenientului, codul numeric personal pentru persoanele care au atribuit un asemenea cod, iar, în cazul persoanei juridice, lipsa denumirii și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agentului constator atrage nulitatea procesului-verbal. Nulitatea se constată și din oficiu.”;*

— Art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002: *„(1) Permisul de conducere sau dovada înlocuitoare a acestuia se reține în următoarele cazuri: [...]*

c) la săvârșirea uneia dintre contravențiile prevăzute la art. 100 alin. (3), art. 101 alin. (3), art. 102 alin. (3) și (4) și în situația prevăzută la art. 115 alin. (1); [...]

(2) La reținerea permisului de conducere, în cazurile prevăzute la alin. (1), titularului acestuia i se eliberează o dovadă înlocuitoare cu sau fără drept de circulație. [...]

(5) În situațiile prevăzute la alin. (1) lit. e) și g), la art. 100 alin. (3), la art. 101 alin. (3), la art. 102 alin. (3) lit. b), e) și f) din

prezenta ordonanță de urgență, precum și la art. 334 alin. (1) și (3) din Codul penal, dovada înlocuitoare a permisului de conducere se eliberează cu drept de circulație pentru o perioadă de 15 zile.”;

— Art. 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002: „(1) Suspendarea exercitării dreptului de a conduce sau anularea permisului de conducere se dispune de către poliția rutieră din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române și în cazul în care împotriva titularului acestuia s-a hotărât o astfel de măsură de către o autoritate străină competentă pentru o faptă săvârșită pe teritoriul altui stat, în condițiile stabilite prin Convenția europeană cu privire la efectele internaționale ale interzicerii exercitării dreptului de a conduce un vehicul cu motor, adoptată la Bruxelles la 3 iunie 1976, ratificată de România prin Legea nr. 126/1997.

(2) Hotărârea asupra suspendării exercitării dreptului de a conduce un vehicul sau anulării permisului de conducere se comunică titularului de către poliția rutieră care a dispus măsura.”

27. În opinia autorilor excepției, textele de lege criticate aduc atingere textelor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la respectarea supremației legii și la criteriile de calitate ale legii, art. 21 — Accesul liber la justiție, art. 24 — Dreptul la apărare, art. 25 — Libera circulație și art. 20 — Tratatelor internaționale privind drepturile omului prin raportare la art. 47 — Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

28. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, Curtea constată că textul de lege criticat reglementează cu privire la suspendarea exercitării dreptului de a conduce sau anularea permisului de conducere în cazul în care împotriva titularului acestuia s-a hotărât o astfel de măsură de către o autoritate străină competentă pentru o faptă săvârșită pe teritoriul altui stat. Din examinarea actelor existente la dosare, Curtea constată că faptele sancționate contravențional în cauzele în care s-a ridicat excepția au fost săvârșite pe teritoriul național, astfel că textul de lege criticat nu are legătură cu soluționarea cauzei, condiție prevăzută de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepția urmând a fi respinsă ca inadmisibilă.

29. Curtea reține că prevederile art. 16 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 sunt norme ce reglementează generic cu privire la conținutul procesului-verbal de constatare și sancționare a faptelor calificate de legiuitor drept contravenții. Fiind norme cu aplicabilitate generală, acestea nu pot prezenta o precizie absolută. Așa cum a subliniat Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în cauzele conexe *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută, numeroase legi folosind formule mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoilele ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent și previzibil.

30. Așa fiind, Curtea reține că prin Decizia nr. XXII din 19 martie 2007 [privind recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, referitor la consecințele nerespectării cerințelor înscrise în art. 16 alin. (7) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 22 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare], pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție —

Secții Unite, s-a reținut că „situațiile în care nerespectarea anumitor cerințe atrage întotdeauna nulitatea actului întocmit de agentul constatator al contravenției sunt strict determinate prin reglementarea dată în cuprinsul art. 17 din ordonanță”. De asemenea, prin Decizia nr. 8 din 19 martie 2018 [referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare], pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 501 din 19 iunie 2018, s-a reținut că „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, neconsemnarea, în cuprinsul procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, a sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce, a intervalului de timp în care acesta este suspendat și a temeiului juridic este sancționată cu nulitatea relativă parțială a procesului-verbal, condiționată de producerea unei vătămări care nu poate fi înlăturată decât prin anularea măsurii privind reținerea permisului de conducere”.

31. În acest context, admiterea excepției de neconstituționalitate și declararea ca neconstituționale a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, pe motiv că nu sunt clare deoarece art. 16 alin. (1) nu reglementează obligația menționării în procesul-verbal a sancțiunilor principale și complementare și a intervalului pentru care acestea sunt luate și art. 17 nu prevede printre motivele de nulitate absolută și lipsa menționării respectivelor sancțiuni, ar reprezenta atât o intruziune în activitatea legiuitorului prin completarea legii, cât și invalidarea unor interpretări date în temeiul legii prin deciziile pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție în recursurile în interesul legii.

32. Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, astfel încât excepția va fi respinsă ca inadmisibilă.

33. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. c), alin. (2) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție, pentru motivul că procesele-verbale nu au tipărită o rubrică pentru sancțiuni complementare, pentru că nu este clar cine dispune suspendarea dreptului de a conduce ca sancțiune complementară și pe ce perioadă este dispusă măsura, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, sancțiunile contravenționale complementare se aplică prin același proces-verbal prin care se aplică și sancțiunea principală. Totodată, Curtea constată că, potrivit art. 109 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 (în forma în vigoare la data încheierii proceselor-verbale), forma și conținutul procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției se stabilesc prin regulament. În acest sens, prin art. 180 din Regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 26 octombrie 2006, s-a prevăzut că procesul-verbal va cuprinde în mod obligatoriu gradul profesional, numele și prenumele agentului constatator și sancțiunea contravențională complementară aplicată și/sau măsura tehnico-administrativă dispusă.

34. Nici aceste aspecte nu constituie însă critici de neconstituționalitate, ci aspecte ce țin de interpretarea legii, iar Curtea nu poate completa textul de lege supus controlului care

reglementează cazurile în care se reține permisul de conducere cu prevederi care țin de cuprinsul procesului-verbal, respectiv persoanele care îl întocmesc, prevederi aflate în alte articole din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sau în regulamentul de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului

nr. 195/2002. Din această perspectivă, excepția apare tot ca fiind inadmisibilă, prin raportare la art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 (a se vedea, *ad similibet*, Decizia nr. 861 din 14 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 802 din 12 august 2022).

35. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și ale art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. c), alin. (2) și (5) și ale art. 115 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Narcis Cristian Militaru în Dosarul nr. 1.060/179/2016 al Tribunalului Tulcea — Secția civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Iulian Nedelcu în Dosarul nr. 2.844/312/2018 al Judecătoria Slobozia și de Vasile Mihai în Dosarul nr. 15.335/231/2018 al Judecătoria Focșani — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Tulcea — Secția civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Slobozia și Judecătoria Focșani — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 ianuarie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina-Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 62

din 1 februarie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, invocă Decizia nr. 515 din 5 iulie 2017 și Decizia nr. 620 din 22 septembrie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila în Dosarul nr. 5.583/196/2020 al Tribunalului Brăila. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.392D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de

4. Prin Decizia penală nr. 1/R din 6 august 2020, pronunțată în Dosarul nr. 5.583/196/2020, **Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila cu ocazia soluționării unei contestații formulate împotriva sentinței penale prin care a fost respinsă ca neîntemeiată contestația la executarea pedepsei. În cadrul acesteia se solicitase deducerea zilelor reprezentând beneficiul obținut pentru executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare. Curtea Constituțională a fost sesizată ca urmare a admitterii recursului împotriva deciziei penale a Tribunalului Brăila prin care a fost respinsă cererea de sesizare a instanței de contencios constituțional.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că excluderea de la beneficiul acordării zilelor compensatorii a deținuților care anterior executării pedepsei pentru această condamnare au fost eliberați la termen sau pentru care s-a împlinit termenul de supraveghere pentru o altă condamnare aduce atingere principiului constituțional al egalității în fața legii. Astfel, solicită Curții Constituționale să pronunțe o decizie prin care „să stabilească dacă este neconstituțională interpretarea conform căreia este exclusă din categoria beneficiarilor dispoziției art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal persoana care a executat în detenție în perioada 24 iulie 2012—22 decembrie 2019 o pedeapsă în condiții necorespunzătoare, iar în prezent execută o nouă pedeapsă care nu cuprinde vreun rest din pedeapsa anterioară executată în condiții necorespunzătoare, în ipoteza în care se solicită deducerea perioadei executate în condiții necorespunzătoare din prima condamnare — perioadă nededusă până la momentul începerii executării ultimului mandat și pentru care nici nu s-au primit despăgubiri bănești”.

6. **Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că prevederile art. 16 din Constituție se aplică raportat la persoane aflate în situații juridice identice. Or, având în vedere regimul sancționator distinct, o persoană aflată în stare de recidivă postcondamnată [art. 43 alin. (1) din Codul penal] nu se află într-o situație juridică identică cu o persoană aflată în stare de recidivă postexecutorie [art. 43 alin. (5) din Codul penal].

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013. Dispozițiile art. 55¹ au fost introduse prin art. I pct. 3 din Legea nr. 169/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 18 iulie 2017. Ulterior, dispozițiile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 au fost abrogate prin art. II pct. 2 din Legea nr. 240/2019 privind abrogarea Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și pentru modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele

judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 20 decembrie 2019. Curtea reține că art. III din Legea nr. 240/2019 dispune următoarele: „*Prevederile art. 55¹ din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, se aplică persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, a măsurilor preventive privative de libertate, minorilor care execută măsuri educative în centre de detenție, în centre educative sau în penitenciare, respectiv minorilor care au executat pedepse în penitenciare, potrivit Legii nr. 15/1968 privind Codul penal al României, cu modificările și completările ulterioare, și care execută, la data intrării în vigoare a prezentei legi, măsuri educative în centre de detenție, în aplicarea art. 21 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 289/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada cuprinsă între 24 iulie 2012 și data intrării în vigoare a prezentei legi.*”

11. În ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, referitoare la condiția ca textul criticat să fie „în vigoare”, Curtea a reținut că dispozițiile abrogate se aplică în continuare persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, urmând ca acestora să li se aplice măsura compensatorie prevăzută de art. 55¹ din Legea nr. 254/2013, pentru perioada cuprinsă între 24 iulie 2012 și data intrării în vigoare a Legii nr. 240/2019. Așa fiind, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, precum și obiectul dosarului în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, Curtea apreciază că dispozițiile criticate îndeplinesc condiția de a fi „în vigoare” și că poate analiza constituționalitatea acestora.

12. Dispozițiile criticate au următorul conținut: „(1) *La calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată.*

(2) *În sensul prezentului articol, se consideră condiții necorespunzătoare cazarea unei persoane în oricare centru de detenție din România care a avut lipsuri la condițiile impuse de standardele europene.*

(3) *În sensul prezentului articol, se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare cazarea în oricare dintre situațiile următoare:*

- a) *cazarea într-un spațiu mai mic sau egal cu 4 mp/deținut, care se calculează, excluzând suprafața grupurilor sanitare și a spațiilor de depozitare a alimentelor, prin împărțirea suprafeței totale a camerelor de deținere la numărul de persoane cazate în camerele respective, indiferent de dotarea spațiului în cauză;*
- b) *lipsa accesului la activități în aer liber;*
- c) *lipsa accesului la lumină naturală sau aer suficient ori disponibilitatea de ventilație;*
- d) *lipsa temperaturii adecvate a camerei;*
- e) *lipsa posibilității de a folosi toaleta în privat și de a se respecta normele sanitare de bază, precum și cerințele de igienă;*
- f) *existența infiltrațiilor, igrasiei și mucegaiului în pereții camerelor de detenție.*

(4) *Dispozițiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și la calcularea pedepsei executate efectiv ca măsură*

preventivă/pedeapsă în centrul de reținere și arestare preventivă în condiții necorespunzătoare.

(5) În sensul prezentului articol, nu se consideră executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare ziua sau perioada în care persoana a fost:

a) internată în infirmerii din cadrul locurilor de deținere, în spitale din rețeaua sanitară a Administrației Naționale a Penitenciarelor, a Ministerului Afacerilor Interne sau din rețeaua sanitară publică;

b) în tranzit.

(6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică în cazul în care persoana a fost despăgubită pentru condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru perioada pentru care s-au acordat despăgubiri și a fost transferată sau mutată într-un spațiu de detenție având condiții necorespunzătoare.

(7) Beneficiul aplicării dispozițiilor alin. (1) nu poate fi revocat.

(8) Perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012.”

13. Autorul excepției susține că textul legal criticat contravine prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 referitor la egalitatea în drepturi.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul acesteia solicită, în esență, instanței de contencios constituțional să pronunțe o decizie prin care „să stabilească dacă este neconstituțională interpretarea conform căreia este exclusă din categoria beneficiarilor dispoziției art. 551 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal persoana care a executat în detenție în perioada 24 iulie 2012—22 decembrie 2019 o pedeapsă în condiții necorespunzătoare, iar în prezent execută o nouă pedeapsă care nu cuprinde vreun rest din pedeapsa anterioară executată în condiții necorespunzătoare, în ipoteza în care se solicită deducerea perioadei executate în condiții necorespunzătoare din prima condamnare — perioadă nededusă până la momentul începerii executării ultimului mandat și pentru care nici nu s-au primit despăgubiri bănești”.

17. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 551 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de Parchetul de pe lângă Tribunalul Brăila în Dosarul nr. 5.583/196/2020 al Tribunalului Brăila.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 februarie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marișiu

15. Având în vedere aceste critici, Curtea constată că interpretarea normelor de lege este operațiunea de stabilire a conținutului și a sensului la care acestea se referă și este o etapă absolut necesară în vederea aplicării corecte a legii în situația de fapt din cauză, instanța de judecată fiind ținută să aplice, în acest scop, metodele de interpretare a normelor juridice. Așa cum a stabilit Curtea Constituțională, în mod constant, în jurisprudența sa, interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a câmpului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost investite, interpretarea fiind o fază indispensabilă procesului de aplicare a legii. Oricât de clar ar fi textul unei dispoziții legale — se arată în Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *C.R. împotriva Regatului Unit*, paragraful 34 —, în orice sistem juridic există, în mod inevitabil, un element de interpretare judiciară (a se vedea, în același sens, și Decizia nr. 600 din 14 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 11 iunie 2009, sau Decizia nr. 360 din 25 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2010).

16. În consecință, problema de drept invocată de autorul excepției de neconstituționalitate și dedusă spre soluționare Curții Constituționale este, în realitate, una de interpretare și de aplicare a normelor de lege la cazul concret dedus judecării instanței care a sesizat Curtea Constituțională. În cazul în care practica judiciară vădește o interpretare neunitară, Constituția, prin art. 126 alin. (3), atribuie Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar nu Curții Constituționale, competența de a stabili interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești. Totodată, pe lângă mecanismul recursului în interesul legii, Codul de procedură penală reglementează, la art. 475—477¹, mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care este incident în cazul existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 160

din 21 martie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1)

din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată, excepție ridicată de Societatea E Guard INF — S.R.L. din Piatra-Neamț în Dosarul nr. 3.050/103/2017 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 401D/2020.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, cu împuternicire depusă la dosar, precum și în nume personal, în calitate de parte, domnul Mihai Ovidiu Beleuț. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul părții prezente, care arată că legislația fiscală este aplicată în mod defectuos de către administrația fiscală, adăugând la lege și la Constituție, cu precădere în ceea ce privește dispozițiile criticate, ce au fost reținute ca temei legal la emiterea deciziei de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată, emisă de către autoritățile fiscale, care a fost contestată în fața instanțelor judecătorești. Astfel, în speța dedusă judecării și aflată pe rolul instanțelor judecătorești a avut loc aplicarea normelor criticate după o perioadă îndelungată de la abrogarea acestora, în coroborare cu dispozițiile art. 354 lit. b) și ale art. 346 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu toate că erau abrogate și au produs efecte sub imperiul Codului de procedură fiscală reprezentat de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003. Așadar, în situația dată, autoritatea fiscală este cea care alege — din legislația abrogată sau în vigoare — prevederile legale care au aplicabilitate și, prin urmare, nu există predictibilitate, încalcându-se logica neretroactivității unei legi. Prin urmare, dispozițiile criticate, coroborate cu cele ale Codului de procedură fiscală, sunt ambigue formulate și au adus prejudicii operatorilor economici — contribuabili, persoane juridice, conducând la închiderea multor entități economice și care, în decursul timpului, au contribuit cu sume substanțiale la bugetul de stat.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, întrucât în discuție sunt puse aspecte care țin de fondul cauzei și de modalitatea de aplicare a legii, și, în subsidiar, ca neîntemeiată, deoarece prevederile criticate stabilesc printr-un limbaj clar, lipsit de echivoc, faptul că atunci când nu mai sunt întrunite cerințele prevăzute la art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011,

organul fiscal emite o decizie de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată care este comunicată contribuabilului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 25 februarie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 3.050/103/2017, **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată**, excepție ridicată de Societatea E Guard INF — S.R.L. din Piatra-Neamț într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat în contextul unui litigiu întemeiat pe dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2011 și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 401D/2020.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că decizia de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată a obligațiilor fiscale, care constituie obiectul litigiului aflat pe rolul instanțelor judecătorești, deși a fost emisă după intrarea în vigoare a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, reține în conținutul său ca temei legal Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011, act normativ abrogat prin Legea nr. 207/2015. Astfel, decizia în discuție a fost emisă sub imperiul a două acte normative ce reglementează procedura fiscală (atât Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cât și Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală), în cauză fiind aplicabilă varianta dezavantajoasă, respectiv legea veche. Față de această împrejurare, se apreciază că dispozițiile art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 nu întrunesc condițiile de calitate a legii și nu respectă principiul neretroactivității legii, deoarece sintagma „*organul fiscal competent emite o decizie de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată, care se comunică contribuabilului*” nu conține un termen punctual și rezonabil în care să poată fi emisă o asemenea decizie, ci aceasta are aplicabilitate *sine die*. Ca atare, dispozițiile criticate, astfel cum au fost aplicate, intră în contradicție și cu prevederile Codului de procedură fiscală [art. 354 lit. b) și art. 346], ale Codului de procedură civilă (art. 6) și ale Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative [art. 64 alin. (3)], ducând contribuabilul într-o dilemă legislativă în ceea ce privește data până la care se poate emite decizia de decădere a contribuabilului din dreptul de eșalonare a plății contribuțiilor prevăzute de actul normativ respectiv. În acest context, autoarea excepției de neconstituționalitate arată că activitatea pe care o desfășoară este o afacere de familie și, prin urmare, prevederile criticate sunt contrare și art. 22, art. 31 alin. (1) și (2), art. 45, art. 52 și art. 56 alin. (2) din Legea fundamentală. De asemenea, este menționată jurisprudența Curții Constituționale în materia principiilor invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate.

7. **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de neconstituționalitate este

neîntemeiată, întrucât, pe de o parte, normele criticate întrunesc criteriile de calitate a legii, iar, pe de altă parte, criticile formulate rezultă mai degrabă din modul de aplicare a normelor legale.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 22 martie 2011, care au următorul cuprins: „(1) *Eșalonarea la plată își pierde valabilitatea la data la care nu sunt respectate dispozițiile art. 10 alin. (1). Organul fiscal competent emite o decizie de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată, care se comunică contribuabilului*”. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 a fost abrogată prin art. 354 lit. b) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să exercite controlul de constituționalitate asupra prevederilor criticate.

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității (în componenta privind calitatea legii) și ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, ale art. 22 — *Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, ale art. 31 alin. (1) și (2) referitor la dreptul la informație, ale art. 45 — *Libertatea economică*, ale art. 52 — *Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică* și ale art. 56 alin. (2) privind principiul așezării juste a sarcinilor fiscale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 a fost adoptată (i) în vederea depășirii de către contribuabili a dificultăților generate de lipsa temporară a disponibilităților bănești, precum și în scopul prevenirii acumulării de noi datorii, (ii) ținând cont de faptul că volumul arieratelor a crescut semnificativ în perioada de criză economico-financiară, datorită dificultăților financiare cu care s-au confruntat contribuabilii, (iii) în scopul asigurării unei mai bune încasări de către stat a arieratelor fiscale, (iv) având în vedere recomandările Fondului Monetar Internațional, în urma cărora Guvernul României și-a asumat angajamentul reintroducerii posibilității acordării eșalonărilor la plată pentru contribuabili, cu clauze asigurătorii din partea statului român că se va comporta ca un creditor prudent în încasarea veniturilor la bugetul general consolidat, în conformitate cu procedurile europene.

14. Astfel, potrivit prevederilor ordonanței de urgență antereferte, pentru obligațiile fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, organele fiscale competente pot acorda, la cererea contribuabilului, înlesniri sub forma eșalonării la plată pe o perioadă de cel mult 5 ani, în condițiile

acestei ordonanțe de urgență. Beneficiarii eșalonării sunt contribuabilii, persoane fizice sau juridice de drept public sau privat, indiferent de modul de organizare, iar obiectul eșalonării îl constituie toate obligațiile fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, înscrise în certificatul de atestare fiscală, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de ordonanța de urgență criticată. De asemenea, legiuitorul delegat a stabilit că, pentru menținerea valabilității eșalonării la plată, trebuie îndeplinite anumite condiții care sunt prevăzute la art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011, iar nerespectarea acestor prevederi conduce, potrivit art. 13 alin. (1) din aceeași ordonanță de urgență, criticat în prezenta cauză, la pierderea valabilității eșalonării la plată și consecințele aferente acesteia, context în care organul fiscal competent emite o decizie de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată, care este comunicată contribuabilului.

15. În acest context normativ, autoarea excepției de neconstituționalitate apreciază că textele criticate nu îndeplinesc cerința privind calitatea legii, întrucât organele fiscale au aplicat în speța sa prevederile art. 13 alin. (1) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2011, act normativ ce a fost adoptat în condițiile în care era în vigoare Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, deși, în dinamica legislativă, aceste acte normative au fost abrogate prin Legea nr. 207/2015 care era în vigoare la data comunicării deciziei contestate în fața instanțelor judecătorești, ceea ce echivalează cu încălcarea principiului neretroactivității legii coroborat cu cel al legalității.

16. În ceea ce privește dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora „*în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”, Curtea, având în vedere dezvoltarea jurisprudențială cu privire la acest articol, constată că acesta cuprinde anumite exigențe ce țin de principiul legalității, de asigurarea interpretării unitare a legii, de calitatea legii (căreia i se subsumează claritatea, precizia, previzibilitatea și accesibilitatea legii), de principiul securității juridice care consacră securitatea juridică a persoanei și a raporturilor juridice, concept care se definește ca un complex de garanții de natură sau cu valențe constituționale inerente statului de drept, în considerarea cărora legiuitorul are obligația constituțională de a asigura atât o stabilitate firească dreptului, cât și valorificarea în condiții optime a drepturilor și a libertăților fundamentale (a se vedea Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 68). Astfel, cerința de claritate a legii vizează caracterul neechivoc al obiectului reglementării, cea de precizie se referă la exactitatea soluției legislative alese și a limbajului folosit, în timp ce previzibilitatea legii privește scopul și consecințele pe care le antrenează, respectiv că actul normativ trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat, iar accesibilitatea, din punct de vedere formal, are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative de rang infraconstituțional și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. Având în vedere principiul generalității legilor, atât Curtea Constituțională, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au arătat că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze, însă, previzibilitatea legii (Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, paragrafele 16—20 și 26; Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59). Referitor la principiul securității juridice, instanțele antereferte au statuat că, odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept

vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 6 mai 2008, Hotărârea din 1 decembrie 2005, pronunțată în Cauza *Păduraru împotriva României*, paragraful 92, sau Hotărârea din 6 decembrie 2007, pronunțată în Cauza *Beian împotriva României*, paragraful 33).

17. Or, în cazul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 sunt îndeplinite următoarele cerințe: de claritate a legii, întrucât obiectul reglementării are un caracter neechivoc — reglementează acordarea eșalonărilor la plată a unor obligații fiscale în contextul dat și mai sus menționat; de precizie a legii, deoarece soluția legislativă și limbajul utilizat sunt exacte, respectiv în cazul nerespectării condițiilor legale [cele prevăzute la art. 10 alin. (1) din aceeași ordonanță de urgență] eșalonarea la plată își pierde valabilitatea, iar organul fiscal competent emite o decizie de constatare a pierderii valabilității eșalonării la plată, care se comunică contribuabilului; de previzibilitate a legii, întrucât scopul și consecințele pe care le antrenează normele criticate sunt precise și clare, acestea fiind adoptate în vederea depășirii de către contribuabili a dificultăților generate de lipsa temporară a disponibilităților bănești și în scopul prevenirii acumulării de noi datorii, ținând cont de faptul că volumul arieratelor a crescut semnificativ în perioada de criză economico-financiară ca urmare a dificultăților financiare cu care s-au confruntat contribuabilii, precum și în scopul asigurării unei mai bune încasări de către stat a arieratelor fiscale, fiind subsumate celor anterioare, iar în cazul nerespectării condițiilor în care are loc eșalonarea, valabilitatea acesteia se pierde; de accesibilitate a legii, întrucât a fost adusă la cunoștința publică prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 22 martie 2011.

18. Cu privire la aplicarea legii civile în timp, Curtea a reținut că aceasta este guvernată de principiul neretroactivității legii civile, principiul aplicării imediate a legii noi și principiul supraviețuirii legii vechi. Principiul neretroactivității legii civile este de rang constituțional, are o valoare absolută, în sensul că legiuitorul nu poate institui nicio derogare, și semnifică faptul că legea civilă se aplică tuturor situațiilor juridice născute după intrarea acesteia în vigoare, iar nu situațiilor juridice trecute, consumate (*facta praeterita*). În mod corelativ, potrivit principiului aplicării imediate a legii noi, de la data intrării acesteia în vigoare, se aplică tuturor actelor, faptelor și situațiilor juridice viitoare (*facta futura*), actelor, faptelor și situațiilor juridice în curs de constituire, modificare sau stingere începând cu această dată, precum și efectelor viitoare ale unor situații juridice anterior născute, dar neconsumate la data intrării în vigoare a legii noi (*facta pendencia*). Cu alte cuvinte, aplicarea imediată a legii noi înseamnă că o situație juridică produce acele efecte juridice care sunt prevăzute de legea în vigoare la data constituirii ei (*tempus regit actum*).

19. Or, analizând dispozițiile criticate și aplicând aceste considerente de principiu la speța dedusă judecătii, Curtea observă că dispozițiile art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 nu au în conținutul lor norme care să prevadă că se aplică retroactiv și, prin urmare, nu se poate reține pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, coroborate cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității.

20. Distinct de acestea, Curtea învederează că, așa cum s-a arătat la obiectul excepției de neconstituționalitate, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 a fost în vigoare și a fost abrogată prin art. 354 lit. b) din Legea nr. 207/2015, iar, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, abrogarea poate fi totală sau parțială și are caracter definitiv (art. 64). În ceea ce privește conflictul temporal al actelor normative, potrivit art. 346 din Legea nr. 207/2015, reglementările emise în temeiul actelor

normative prevăzute la art. 354 rămân aplicabile până la data aprobării actelor normative de aplicare a Legii nr. 207/2015, în măsura în care nu contravin prevederilor acesteia, iar trimiterile făcute prin alte acte normative la Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi făcute la Codul de procedură fiscală, reprezentat de Legea nr. 207/2015. Referitor la aplicarea legii noi și ultraactivarea legii vechi, potrivit art. 352 din Legea nr. 207/2015, dispozițiile acestui cod se aplică (i) numai procedurilor de administrare începute după intrarea acestuia în vigoare, iar (ii) procedurile de administrare începute înainte de data intrării în vigoare a acestui cod rămân supuse legii vechi; (iii) dispozițiile art. 181 sunt aplicabile creanțelor fiscale născute după data de 1 ianuarie 2016; (iv) acest cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016. Cu privire la termenele procedurale, art. 347 din Legea nr. 207/2015 statuează că termenele în curs la data intrării în vigoare a acestui cod se calculează după normele legale în vigoare la data când au început să curgă, iar cauzele de întrerupere sau suspendare a termenului de prescripție se supun legii în vigoare la data la care acestea au intervenit.

21. Însă aceste aspecte țin de interpretarea și aplicarea legii de către subiecții îndrituiți în acest sens, care trebuie să țină seama de cadrul legislativ coroborat dintr-o anumită materie, aspecte ce excedează competenței Curții Constituționale, care se poate pronunța numai asupra conformității unui text de lege cu prevederile și principiile Constituției. Printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională a decis cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 22 decembrie 2014, paragraful 14, Curtea s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției. Așadar, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte aplicarea și interpretarea legii, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție.

22. În acest context, instanța de contencios constituțional are în vedere faptul că sistemul de drept și normele sale sunt într-o permanentă dinamică, datorită evoluției societății, iar dreptul, ca operă a legiuitorului, nu poate fi exhaustiv, astfel că, pe baza principiilor aplicabile sistemului de drept, acesta lasă posibilitatea persoanelor îndrituite într-un anumit domeniu să interpreteze legea și recunoaște judecătorului competența de a tranșa ceea ce a scăpat atenției legiuitorului, printr-o interpretare judiciară, cauzală, a normei. Sensul legii nu este dat pentru totdeauna în momentul creării ei, ci trebuie să se admită că adaptarea conținutului legii se face pe cale de interpretare — ca etapă a aplicării normei juridice la cazul concret. Astfel, interpretarea autentică, legală, poate constitui o premisă a bunei aplicări a normei juridice, prin faptul că dă o explicație corectă înțelesului, scopului și finalității acesteia, însă legiuitorul nu poate și nu trebuie să prevadă totul. În concret, orice normă juridică, ce va fi aplicată pentru rezolvarea unui caz concret, urmează să fie interpretată de subiecții de drept dintr-o anumită materie, precum și de instanțele judecătorești din punct de vedere judiciar și cazual, pentru a emite un act de aplicare legal (Decizia nr. 489 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 29 august 2016, paragraful 62).

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea E Guard INF — S.R.L. din Piatra-Neamț în Dosarul nr. 3.050/103/2017 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 martie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionita Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 290

din 28 mai 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a Legii-cadru nr. 153/2017, în ansamblul său

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Ioan Filimon și Iulian Gabriel Gomboș în Dosarul nr. 340/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.527D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 3.218D/2021, nr. 3.658D/2021 și nr. 2.796D/2022, având un obiect similar al excepțiilor de neconstituționalitate, excepții ridicate de Dan Schipor și Adrian Străchinar, de Corina Frățilă și alții, precum și de Ana Maria Ciotoianu și alții în dosarele nr. 927/2/2018/a1, nr. 9.408/2/2017/a1 și nr. 4.123/2/2019/ ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

6. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 3.218D/2021, nr. 3.658D/2021 și nr. 2.796D/2022 la Dosarul nr. 1.527D/2021, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției, având în vedere considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 82 din 3 martie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Sentința civilă nr. 16 din 29 ianuarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 340/2/2018, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**. Excepția a fost ridicată de Ioan Filimon și Iulian Gabriel Gomboș într-o cauză având ca obiect drepturi salariale și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.527D/2021.

9. Prin Încheierea din 15 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 927/2/2018/a1, prin Încheierea din 18 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 9.408/2/2017/a1, precum și prin Încheierea din 5 octombrie 2022, pronunțată în Dosarul

nr. 4.123/2/2019/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.** Excepția a fost ridicată de Dan Schipor și Adrian Străchinar, de Corina Frățilă și alții, precum și de Ana Maria Ciotoianu și alții în cauze având ca obiect anularea unui act administrativ și formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 3.218D/2021, nr. 3.658D/2021 și nr. 2.796D/2022.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, nu a reglementat categoria specialiștilor IT, iar Camera Deputaților a reglementat această categorie, asimilând-o grefierilor.** Rezultă o deosebire majoră de conținut juridic între cele două forme ale legii. Prin reducerea drastică a salariilor personalului IT se încalcă expunerea de motive a Legii-cadru nr. 153/2017 potrivit căreia prin adoptarea acestui act normativ se urmărește majorarea salariilor tuturor salariaților din sectorul bugetar. Din cauza acestei diferențe majore de conținut, legea adoptată de Camera Deputaților ar fi trebuit să se întoarcă, spre dezbateri și aprobare, la Senat.

11. Se arată că, în avizul său consultativ referitor la Legea-cadru nr. 153/2017, Consiliul Legislativ a semnalat că reducerea salarială este contrară art. 16 din Constituție și Deciziei Curții Constituționale nr. 872 din 25 iunie 2010, întrucât salariul face parte din dreptul la muncă, drept complex și de natură fundamentală. Însăși Legea-cadru nr. 153/2017 a statuat, cu titlu principal, că salariile în plată la intrarea sa în vigoare nu trebuie să scadă.

12. Autorii excepției își susțin motivarea prin raportare la jurisprudența Curții Constituționale în materia bicameralismului, respectiv Decizia nr. 393 din 5 iunie 2019.

13. În continuare, aceștia consideră că se încalcă și art. 111 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție, întrucât modificările din Camera decizională, neavute în vedere de prima Cameră sesizată, nu au indicat sursa de finanțare a noii cheltuieli bugetare deduse din acordarea de drepturi salariale pentru o întregă nouă categorie de personal. În acest fel, sunt generate cheltuieli financiare care majorează cheltuielile bugetului de stat. Se adaugă că nu a fost respectată obligația de a se solicita întocmirea fișei privind impactul bugetar al modificărilor legislative (Decizia Curții Constituționale nr. 593 din 14 septembrie 2016).

14. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal**, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia cu privire la temeinicia excepției.

15. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția este neîntemeiată.

16. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, precum și Legea-cadru nr. 153/2017, în ansamblul său, având în vedere că sunt formulate și critici de neconstituționalitate extrinsecă. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 17 alin. (2): „*Salariile de bază pentru personalul auxiliar de specialitate și conex din cadrul judecătorilor și al parchetelor de pe lângă acestea sunt cele prevăzute în prezenta anexă la cap. II și III.*”;

— Art. 22: „(1) *Salariile de bază pentru specialiștii din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv al Direcției Naționale Anticorupție și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și al celorlalte parchete, sunt prevăzute în prezenta anexă la cap. I lit. B nr. crt. 4.*

(2) *Specialiștii prevăzuți la alin. (1) beneficiază și de celelalte drepturi salariale prevăzute de lege pentru categoria profesională din care fac parte, după caz, cu excepția elementelor salariale care compun salariul de bază stabilit pentru categoriile profesionale din care fac parte.*

(3) *Salariul de bază se stabilește potrivit prezentei anexe, cap. I lit. A nr. crt. 6 pentru agenții de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și cap. I lit. B nr. crt. 4 pentru ofițerii de poliție judiciară. Șefii de birou din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism beneficiază de indemnizația de încadrare corespunzătoare funcției de prim-procuror adjunct din cadrul parchetului de pe lângă judecătoria, iar șefii de serviciu de indemnizația de încadrare corespunzătoare funcției de prim-procuror în cadrul parchetului de pe lângă judecătoria. Ofițerii și agenții de poliție judiciară din Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism beneficiază de drepturile prevăzute în prezenta anexă. Specialiștii prevăzuți la alin. (1) beneficiază și de prevederile art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare.*

(4) *Indemnizațiile de încadrare sau salariile de bază, precum și alte drepturi salariale ale personalului din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism se stabilesc de procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție, respectiv al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, potrivit legii.*”

20. Autorii excepției de neconstituționalitate apreciază că dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 61 alin. (2) privind alcătuirea Parlamentului, ale art. 75 privind sesizarea Camerelor, ale art. 111 alin. (1) privind informarea Parlamentului și ale art. 138 alin. (5) privind bugetul public național.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că s-a mai pronunțat cu privire la critici similare prin Decizia nr. 214 din 9 aprilie 2024^{*)}, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data pronunțării prezentei decizii. Astfel, Curtea a reținut că, urmând procedura parlamentară, propunerea legislativă a fost adoptată de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, la data de 23 mai 2017, și de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, la data de 7 iunie 2017. Deși

^{*)} Decizia nr. 214 din 9 aprilie 2024 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 23 august 2024.

există unele diferențe între formele analizate de Senat și, respectiv, de Camera Deputaților, nu se poate afirma că ar exista deosebiri majore de conținut juridic între acestea sau o configurație semnificativ diferită între forma adoptată de Senat și cea adoptată de Camera Deputaților. În plus, obiectul de reglementare al propunerii legislative supuse dezbaterii în Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, este același cu cel al legii adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, respectiv salarizarea personalului plătit din fonduri publice. În concluzie, ținând cont de faptul că forma adoptată de Camera Deputaților nu modifică substanțial obiectul de reglementare, scopul urmărit de legiuitor sau configurația propunerii legislative, Curtea a constatat că nu au fost încălcate dispozițiile art. 61 și 75 din Constituție referitoare la principiul bicameralismului, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale anterior amintită.

22. Cu referire la invocarea art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea a statuat că includerea, sub aspectul salarizării, a specialiștilor în domeniul informatic în categoria personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor și parchetelor reprezintă opțiunea legiuitorului, manifestată în marja sa de apreciere permisă de dispozițiile art. 16 din Constituție privind egalitatea în drepturi. În plus, opțiunea legiuitorului în materia salarizării specialiștilor IT este justificată având în vedere și prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, potrivit căroră „Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este format din grefieri, grefieri statisticieni, grefieri documentariști, grefieri arhivari, grefieri registratori și specialiști IT”. Acceptarea criticilor de neconstituționalitate formulate ar echivala cu imposibilitatea legiuitorului de a mai putea modifica sistemul de salarizare, pe motiv că ar crea diferențe față de sistemul anterior de salarizare, iar neconstituționalitatea unui text legal nu se poate pretinde prin simpla comparație dintre reglementarea veche și cea nouă, aceasta din urmă fiind considerată mai puțin favorabilă și declanșând automat un așa-zis conflict de constituționalitate.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Filimon și Iulian Gabriel Gomboș în Dosarul nr. 340/2/2018 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Dan Schipor și Adrian Străchinar, de Corina Frățilă și alții, precum și de Ana Maria Ciotoianu și alții în dosarele nr. 927/2/2018/a1, nr. 9.408/2/2017/a1 și nr. 4.123/2/2019/a1 ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 17 alin. (2) și ale art. 22 din capitolul VIII al anexei nr. V la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și Legea-cadru nr. 153/2017, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 mai 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

RAPORT

**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale candidatului independent Șoșoacă Dumitru-Silvestru, cu ocazia alegerilor
pentru membrii din România în Parlamentul European
din data de 9 iunie 2024**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 1.07.2024—9.07.2024 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de candidatul independent Șoșoacă Dumitru-Silvestru, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024.

Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024 contribuțiile electorale au fost în cuantum de 3.520,00 lei, reprezentând contribuții ale candidatului independent.

Cheltuielile electorale au fost în cuantum de 3.460,24 lei.

Nu a fost solicitată rambursarea cheltuielilor electorale.

Nu au fost constatate abateri contravenționale.

București, 9 iulie 2024.

Nr. 23.391.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

RAPORT

**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului România Mare, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România
în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 1.07.2024—15.07.2024 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de Partidul România Mare, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din data de 9 iunie 2024 contribuțiile electorale au fost în cuantum de 21.600,00 lei, reprezentând contribuții ale candidaților provenind din venituri proprii.

Cheltuielile electorale au fost în cuantum de 21.544,43 lei.

Nu a fost solicitată rambursarea cheltuielilor electorale.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul România Mare a fost sancționat cu avertisment, ca urmare a nerespectării prevederilor art. 28 alin. (2) și (9) și art. 47 alin. (1) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 15 iulie 2024.

Nr. 23.827.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului Patrioților, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România
în Parlamentul European din anul 2024**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 1.07.2024—16.07.2024 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de Partidul Patrioților, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024:

— contribuțiile electorale au fost în cuantum de 58.848,00 lei, astfel: 58.848,00 lei contribuții ale candidaților;

— cheltuielile electorale au fost în cuantum de 57.976,00 lei.

Nu a fost solicitată rambursarea cheltuielilor electorale.

II. Sancțiuni aplicate

Nu a fost cazul.

București, 23 iulie 2024.

Nr. 24.546.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale candidatului
independent Gheorghe Vlad-Dan, cu ocazia alegerilor pentru membrii
din România în Parlamentul European din anul 2024**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 1.07.2024—12.07.2024 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de candidatul independent Gheorghe Vlad-Dan, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024:

— contribuțiile electorale au fost în cuantum de 87.588,00 lei, astfel: 87.588,00 lei contribuții ale candidatului;

— cheltuielile electorale au fost în cuantum de 84.815,60 lei.

Nu a fost solicitată rambursarea cheltuielilor electorale.

II. Sancțiuni aplicate

Nu a fost cazul.

București, 23 iulie 2024.

Nr. 24.547.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului Umanist Social Liberal, cu ocazia alegerilor pentru membrii
din România în Parlamentul European din anul 2024

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 1.07.2024—23.07.2024 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de Partidul Umanist Social Liberal, cu ocazia alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European din anul 2024:

— contribuțiile electorale au fost în cuantum de 2.612.210,80 lei, astfel: 52.210,80 lei contribuții ale candidaților, 2.560.000,00 lei transferuri din contul curent central în contul central de campanie;

— cheltuielile electorale au fost în cuantum de 2.611.782,71 lei.

Nu a fost solicitată rambursarea cheltuielilor electorale.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Umanist Social Liberal a fost sancționat cu avertisment, ca urmare a nerespectării prevederilor art. 28 alin. (9) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 23 iulie 2024.

Nr. 24.601.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

